

מדינת ישראל משרד המשפטים

מחלקת ייעוץ וחקיקה

ירושלים, ה' בחשון, תשס"ו
7 בנובמבר, 2005

אל: משתתפי הישיבה

הנדון: סיכום דיון בנושא מאגרי תמונות

בתאריך 7/9/05 התקיימה ישיבה בראשותו של מר יהושע שופמן בנושא הקמת והחזקת מאגר תמונות בידי גופים ממשלתיים. בישיבה השתתפו גב' חוה ראובני, סגנית היועצת המשפטית במשרד התחבורה, גב' נעמה אלבה מהייעוץ המשפטי במשרד הפנים, גב' דלית דרור ראש תחום משפט ציבורי, גב' גבי פיסמן ממחלקת ייעוץ וחקיקה, והח"מ.

בישיבה בחנו את ההסדר הקיים בחקיקה בנוגע להקמת מאגר תמונות ממוחשבות במשרד התחבורה ובמשרד הפנים, והאם המכרזים החדשים שיצאו במשרדים אלה, עולים בקנה אחד עם ההסדר הקיים.

משרד התחבורה

לדברי גב' ראובני, מאגר התמונות הממוחשבות המצוי בידי משרד התחבורה, קיים מזה כ-15 שנה. שימוש בתמונה ממוחשבת ברשיון הנהיגה וחללתה במאגר התחיל באופן וולנטרי, אך כיום מדובר בחובה המוטלת על כל המבקשים להוציא רשיון נהיגה (והחובה קיימת מעל ל-10 שנים). כיום נוהגים לצלם את תלמידי הנהיגה עוד בטרם קיבלו רשיון, ונעשה שימוש בתמונות הממוחשבות גם לשם להנפקת רשיונות ביניים.

הנתונים נשלפים מהמאגר באמצעות תקשורת מחשבים לכל נקודת קצה. על אף היכולת הטכנית לעקוב אחר השימוש בנתונים במאגר, וזאת לצורך חיוב כספי של המשתמשים במאגר, אין מנגנון של משרד התחבורה המפקח על אופן שליפת הנתונים ועל כך שהשימוש בנתונים נעשה לצורך לשמו הם נדרשו.

לדבריה, יש רק מספר מצומצם של גופים ציבוריים המקבלים תמונות מהמאגר של משרד התחבורה –

1. מרשם האוכלוסין - מקבל את כל מאגר התמונות כבקרה על מבקשי תעודות זיהוי;
2. השב"כ - מקבל את כל מאגר התמונות בהתבסס על חו"ד של הינוץ המשפטי לממשלה (הקודם) משנת 197-198;
3. המשטרה - מקבלת תמונות מסוימות לפי צו בימ"ש.

רח' צלאח א-דין 29 ת.ד. 49029 י-ם מיקוד 91490 טל': 02-6466364 פקס: 02-6466268
דואר אלקטרוני: rivkib@justice.gov.il

לאחרונה פרסם משרד התחבורה מכרז חדש אשר, בין היתר, דרש צילום בסטנדרטים ביומטריים. כוונת המשרד היא כי החל מה-1.1.06 כל בעלי הרישיונות יצטלמו מחדש בעת חידוש הרישיון, וזאת בשל חלוף הזמן מיום שניטלו התמונות הקיימות והקושי לעשות שימוש בתמונות אלה לצרכי זיהוי. לדברי גבי ראובני הצורך בהוספת סטנדרט ביומטרי הגיע מגורמי הבטחון. הזוכים במכרז של משרד התחבורה יתנו את שרותיהם במשך שלוש שנים, עם אפשרות להארכה במקביל, התברר למשרד התחבורה כי משרד הפנים מקדם פרויקט לצילום ממוחשב של כל האוכלוסייה, אשר לוחות הזמנים שלו אינם ברורים. אין למשרד התחבורה התנגדות להשתלב במכרז של משרד הפנים, ככל שהדבר לא יפגע בפעילותם.

הבסיס המשפטי לפעילות משרד התחבורה היא תקנה 1.74א(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961, אשר הוספה בשנת 94' ולפיה רשיון נהיגה יהיה בד תוקף רק אם הופק יחד עם צילום בעלו על ידי מחשב משרד התחבורה. מניסיונו עד כה, נתקל משרד התחבורה בסירוב רק של נשים מאוכלוסיות מוסלמיות ודרוזיות דתיות מאוד, בגלל הדרישה להצטלם בפנים חשופות. לדברי גבי ראובני השאלות של פגיעה בפרטיות שעלו אגב כך לא הגיעו לידי דיון משפטי, אולי מכיוון שהפונות מסכימות להצטלם בגילוי ראש או מוותרות על זכותן להחזיק ברשיון.

משרד הפנים

לדברי גבי נעמה אלבה כיום מצמידים לתעודת זהות תמונה אותה מביא למשרד הפנים מבקש התעודה. כמו כן מרשם האוכלוסין מחזיק בידו תמונות ממוחשבות אשר התקבלו מקובץ תמונות הנהגים.

משרד הפנים יצא במכרז להנפקת תמונות ממוחשבות, כאשר אחת הדרישות במכרז הוא שימוש במצלמות להן סטנדרטים בינ"ל בכל הנוגע להפקת מידע ביומטרי מהתמונות. משרד הפנים יצא למכרז האמור מבלי להסדיר את היבטי החקיקה בתחום זה, כאשר כוונתו היתה לתקן, בדיעבד, את תקנות מרשם האוכלוסין, כך שהתקנות יקבעו כי תעודת זהות תכלול גם צילום ממוחשב של נושא התעודה.

בעקבות הדיונים על הסדרת החקיקה בקשר לתעודת זהות חכמה, התגבשה הבנה במשרד הפנים שכל שמדובר במאגר תמונות וביכולות ביומטריות, יש צורך בתיקון חקיקה ראשית. עד עתה חשבו שניתן לחיתולות בסעיף 25 לחוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965, המאפשר הצמדת תמונה לתעודת זהות. סעיף 25 מתייחס להצמדת תמונה למסמך זהות, ואינו מסדיר את שמירת התמונה הממוחשבת כפריט מרשם. פריטי המרשם מנויים בסעיף 2 לחוק מרשם האוכלוסין ואינם כוללים תמונה.

סיכום

משרד התחבורה

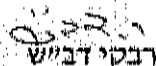
לאור העובדה שמאגר התמונות של משרד התחבורה קיים במשך זמן רב, היותו מאגר וולנטרי (אין חובה להיות בעלי רשיון נהיגה) ולאור הבסיס המשפטי שיש לחקמת המאגר בתקנות, ניתן להמשיך בצילום התמונות כפי שנעשה עד כה על ידי משרד התחבורה, אולם

המלצתנו היא לתקן את החקיקה הראשית לאור ההשלכות שיש לקיומו של מאגר תמונות בעלות סטנדרטים ביומטרים.

משרד הפנים

משרד הפנים מבקש ליצור מאגר תמונות ממוחשבות חדש. המכרז של משרד הפנים דרש סטנדרט גבוה מהנדרש לצורך קידום היכולות להפיק מידע ביומטרי מהמאגר ולא לצורך התמונה המזהה המצויה על התעודה. לדעתנו, קשה לפרש את סעיף 25 הקיים במסדיר הקמת מאגר תמונות ממוחשבות לפיכך, יש להקים מאגר כאמור רק לאחר שתמחוקק ייתן דעתו לנושא. תיקון החוק צריך להתייחס גם לאופן העברת המידע (פרטי ההסדר לגבי אופן העברת המידע, יכולים להיות מוסדרים גם בתקנות).

בכבוד רב,

רמי דביש

מחלקת ייעוץ וחקיקה

העתק:

מר מייק בלס, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ)

גב' אביטל שטרנברג, מחלקת ייעוץ וחקיקה

מר עמית אשכנזי, מחלקת ייעוץ וחקיקה

גב' עינת גדעוני, מחלקת ייעוץ וחקיקה

רח' צלאח א-דין 29 ת.ד. 49029 י-ם מיקוד 91490 טל': 02-6466364 פקס: 02-6466268

דואר אלקטרוני: rivkib@justice.gov.il